

బతుకమ్మ తెలంగాణ రాష్ట్ర పండుగ: బతుకమ్మ అనేది పూల పండుగ. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మహిళలు జరుపుకునే ప్రధాన పండుగ బతుకమ్మ. వివిధ రంగుల పూలను ఒకదానిపై ఒకటి పేర్చి 9 రోజుల పాటు బతుకమ్మను తయారు చేసి బతుకమ్మను పూజిస్తారు. ప్రతి సంవత్సరం ఈ పండుగను శాతవాహన క్యాలెండర్ ప్రకారం తొమ్మిది రోజుల పాటు మహాలయ అమావాస్య (మహాలయ అమావాస్య లేదా పితృ అమావాస్య అని కూడా అంటారు) మొదలుకొని దుర్గాష్టమి వరకు జరుపుకుంటారు.

చారిత్రాత్మకంగా, బతుకమ్మ అంటే "జీవిత పండుగ" మరియు ఈ (ప్రస్తుత) సంవత్సరం పంట ఉత్పత్తి చేయడంలో సహాయపడిన పార్వతీ దేవి ఆశీస్సుల కోసం కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ జరుపుకుంటారు.

About Bathukamma Festival

బతుకమ్మ తెలంగాణ యొక్క రంగుల పూల పండుగ మరియు ఈ షేరాంతంలోని వివిధ రంగు రంగుల పూలతో మహిళలు జరుపుకుంటారు. కొన్నేళ్లుగా ఈ పండుగ తెలంగాణ సంస్కృతికి, గుర్తింపుకు ప్రతీకగా నిలిచింది. బతుకమ్మ శీతాకాలం షేరారంభానికి ముందు వర్షాకాలం చివరి భాగంలో వస్తుంది.

ఈ పండుగ దసరాకు రెండు రోజుల ముందు వచ్చే 'సద్దుల బతుకమ్మ' (బతుకమ్మ పండుగ యొక్క గొప్ప ముగింపు)కి ఒక వారం ముందు షేరారంభమవుతుంది. వారమంతా చిన్న చిన్న బతుకమ్మలను తయారు చేసి, ప్రతి సాయంత్రం వాటి చుట్టూ ఆడి పక్కనే ఉన్న నీటి చెరువులో నిమజ్జనం చేస్తారు. ఆఖరి రోజున ఇంట్లోని మగవాళ్లు అడవి మైదానాల్లోకి వెళ్లి 'గునుక', 'తంగేడు' లాంటి పూలను సేకరిస్తారు. వారు ఈ పువ్వులను మొత్తం ఇంటివారు ఒకదానిపై ఒకటి పేర్చి బతుకమ్మలను తయారు చేస్తారు.

పువ్వులు వృత్తాకార వరుసలలో మరియు ప్రత్యామ్నాయ రంగులలో ఇత్తడి ప్లేట్‌లో ('తాంబలం' అని పిలుస్తారు) జాగ్రత్తగా వరుస తర్వాత వరుసలో అమర్చబడి ఉంటాయి. సాయంత్రం కాగానే మహిళలు తమ వేషధారణకు తగ్గట్టుగా రంగురంగుల దుస్తులు ధరించి, అనేక ఆభరణాలను అలంకరించి బతుకమ్మను తమ షేరాంగణంలో ఉంచుతారు. చుట్టూ పక్కల స్త్రీలు కూడా అక్కడికి చేరుకొని ప్రదక్షిణలు చేస్తూ పాటలు పాడటం షేరారంభిస్తారు. 'బతుకమ్మలు' చుట్టూ ప్రదక్షిణలు ఆడిన తర్వాత, సంధ్యా సమయానికి ముందు, మహిళలు వాటిని తలపై ఎత్తుకుని ఊరేగింపుగా గీరామం లేదా పట్టణం సమీపంలోని పెద్ద నీటి ప్రదేశానికి తరలిస్తారు.

మహిళలు ఈ బతుకమ్మ పండుగను 9 జరుపుకుంటారు. కావున ఒక్కో రోజుకి ఒక్కో విశిష్టత ఉంటుంది

- 1వ రోజు: ఎంగిలి పూల బతుకమ్మ
- 2వ రోజు: అటుకుల బతుకమ్మ
- 3వ రోజు: ముద్దపప్పు బతుకమ్మ
- 4వ రోజు: నానబియ్యం బతుకమ్మ
- 5వ రోజు: అట్ల బతుకమ్మ
- 6వ రోజు: అలిగిన బతుకమ్మ (అలక బతుకమ్మ)
- 7వ రోజు: వేపకాయల బతుకమ్మ
- 8వ రోజు: వెన్న ముద్దల బతుకమ్మ
- 9వ రోజు: సద్దుల బతుకమ్మ

Bathukamma Preparation

బతుకమ్మ తయారీలో వివిధ రకాల పువ్వులు మరియు ఆకులు ఉపయోగిస్తారు. ప్రధానంగా తంగేడు, గునుగు, నందివర్దనం గోరంట, బంతి, చేమంతి, కట్ల పూలు, రుద్ రాక్ష పూలు, గుమ్మడి పూలు మరియు ఆకులు, టేకు రెమ్మలు ఇలా రంగు రంగుల పూలు తాంబాళంలో పేరుస్తారు, ఈ సీజన్లో ఈ పేరాంతంలోని సాగు చేయని మరియు బంజరు మైదానాలు అంతటా వివిధ రంగుల రంగుల్లో వికసిస్తుంది.

బతుకమ్మను సిద్ధం చేయడం ఒక జానపద కళ. మహిళలు మధ్యాహ్నం నుంచి బతుకమ్మను సిద్ధం చేస్తారు. పాటలు పాడి వివిధ దేవతల ఆశీస్సులను కోరుతాయి.

Bathukamma Naivedyam

బతుకమ్మ సంబరాలు చేసుకుంటున్న తెలంగాణ మహిళలు ప్రతి రోజు ప్రధానంగా అందించే "నైవేద్యం" (ఆహార నైవేద్యం) రకాన్ని సూచించే పేరు ఉంటుంది. ప్రతి రోజు పేర్లు మరియు ఆ రోజు అందించే నైవేద్యం క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

1వ రోజు : ఎంగిలి పూల బతుకమ్మ- పండుగ మొదటి రోజు మహాలయ అమావాస్య, తెలంగాణ పేరాంతంలో పెతర అమావాస్య అని కూడా పిలుస్తారు.

ఆహార నైవేద్యం: నువ్వులు (నువ్వులు) బియ్యపిండి (బియ్యం పిండి) లేదా నూకలు (ముతకగా రుబ్బిన తడి బియ్యం).

2వ రోజు: అటుకుల బతుకమ్మ: రెండవ రోజును అటుకుల బతుకమ్మ అంటారు, అశ్వయుజ మాసంలోని పాడ్యమి (మొదటి రోజు) నాడు వస్తుంది.

ఆహార నైవేద్యం: సప్పిడి పప్పు (ఉడకబెట్టిన పప్పు), బెల్లం , మరియు అటుకులు (చదునుగా చేసిన ఉడకబెట్టిన బియ్యం)

3వ రోజు: ముద్దపప్పు బతుకమ్మ: బతుకమ్మ మూడవ రోజు విదియ/ఆశ్వయుజ మాసంలో రెండవ రోజు వస్తుంది.

నైవేద్యం: ముద్దపప్పు (మెత్తగా ఉడికించిన పప్పు), పాలు మరియు బెల్లం

4వ రోజు: నానాబియ్యం బతుకమ్మ: నాల్గవ రోజు తిదియ/ఆశ్వయుజ మాసం మూడవ రోజు వస్తుంది.

నైవేద్యం: నాననేసిన బియ్యం (తడి బియ్యం), పాలు మరియు బెల్లం

5వ రోజు: అట్ల బతుకమ్మ: ఐదవ రోజు ఆశ్వయుజ మాసంలోని చతుర్థి/నాల్గవ రోజు వస్తుంది.

నైవేద్యం: ఉప్పిడి పిండి అట్లు, లేదా దోస

6వ రోజు: అలిగిన బతుకమ్మ: ఆరవ రోజు ఆశ్వయుజ మాసంలోని పంచమి/ఐదవ రోజు వస్తుంది.

ఆహార నైవేద్యము : లేదు.

7వ రోజు: వేపకాయల బతుకమ్మ: ఏడవ రోజు ఆశ్వయుజ మాసంలో షష్ఠి/ఆరవ రోజు వస్తుంది.

నైవేద్యం: వేప చెట్టు పండ్ల ఆకారంలో ఉన్న బియ్యం పిండిని డీప్ ఫ్రై చేస్తారు.

8వ రోజు: వెన్నముద్దల బతుకమ్మ: ఎనిమిది రోజులు సప్తమి/ఆశ్వయుజ మాసంలోని ఏడవ రోజున వస్తాయి.

నైవేద్యం: నువ్వులు , వెన్న లేదా నెయ్యి (స్పష్టమైన వెన్న), మరియు బెల్లం

9వ రోజు: సద్దుల బతుకమ్మ: తొమ్మిదవ రోజు బతుకమ్మను అష్టమి/ఆశ్వయుజ మాసం ఎనిమిది రోజున జరుపుకుంటారు మరియు దుర్గాష్టమితో సమానంగా ఉంటుంది.

సద్దుల బతుకమ్మ

తొమ్మిది రోజుల పాటు జరుపుకునే ఈ పండుగ దుర్గాష్టమి నాడు ముగుస్తుంది. పండుగ చివరి రోజును సద్దుల బతుకమ్మ అంటారు. ఈ చివరి రోజు బతుకమ్మ నిమజ్జనం (బతుకమ్మ విసర్జన) తెలంగాణ అంతటా లయబద్ధమైన డప్పు దరువులతో అత్యంత భక్తిశ్రద్ధలతో మరియు ఉత్సాహంగా జరుపుకుంటారు. సాయంత్రం ఒక అందమైన, ప్రశాంతత మరియు ప్రశాంతమైన దృశ్య విందును అందిస్తుంది. గౌరమ్మ (పసుపుతో చేసిన గౌరీ విగ్రహం) నిమజ్జనానికి ముందు బతుకమ్మ నుండి తిరిగి తీసుకోబడుతుంది మరియు ప్రతి వివాహిత స్త్రీ తన వివాహ వేడుకను సూచించే మంగళ సూత్రంపై దానిని పెట్టుకోవడం వలన ఆమె భర్త అన్ని చెడులు మరియు అనారోగ్యం నుండి రక్షించబడతాడు అని మహిళలు నమ్ముతారు.

The uniqueness of Batukamma Flowers

బతుకమ్మలో ఉపయోగించే పువ్వులు చెరువులు మరియు ట్యాంకులలో నీటిని శుద్ధి చేసే గొప్ప నాణ్యతను కలిగి ఉంటాయి మరియు సమృద్ధిగా ముంచిన పువ్వులు పర్యావరణ అనుకూలమైనవి.

ముంచినీటి చెరువులు క్రమంగా తగ్గుముఖం పట్టి, తరిగిపోతున్న తరుణంలో, తెలంగాణ మహిళలకు (ఎక్కువగా వ్యవసాయ నేపథ్యం ఉన్న) పూల పండుగను జరుపుకోవడం ద్వారా వాటిని ఎలా పునరుజ్జీవింపజేయాలో అంతర్లీనంగా తెలుసుకోవడం నిజంగా గర్వించదగ్గ విషయం.

ఈ పండుగ ప్రకృతి సౌందర్యాన్ని, తెలంగాణ ప్రజల సామూహిక స్ఫూర్తిని, మహిళల అలుపెరగని స్ఫూర్తిని, ప్రకృతి వనరులను పండుగలా సంరక్షించడంలో వ్యవసాయాధారుల పర్యావరణ స్ఫూర్తిని తెలియజేస్తుంది.

Bathukamma Telangana State Festival

తెలంగాణ ఆవిర్భావం తర్వాత ప్రఖ్యాతిగాంచిన బతుకమ్మ ఇప్పుడు తెలంగాణ రాష్ట్ర పండుగగా ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. బతుకమ్మ పండగ కోసం ప్రతి సంవత్సరం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కొంత నిధులను కూడా కేటాయిస్తున్నారు. అదేవిధంగా ఓటు హక్కు కలిగి ఉన్న ప్రతి మహిళకు బతుకమ్మ చీరలు కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పంపిణీ చేస్తుంది.

